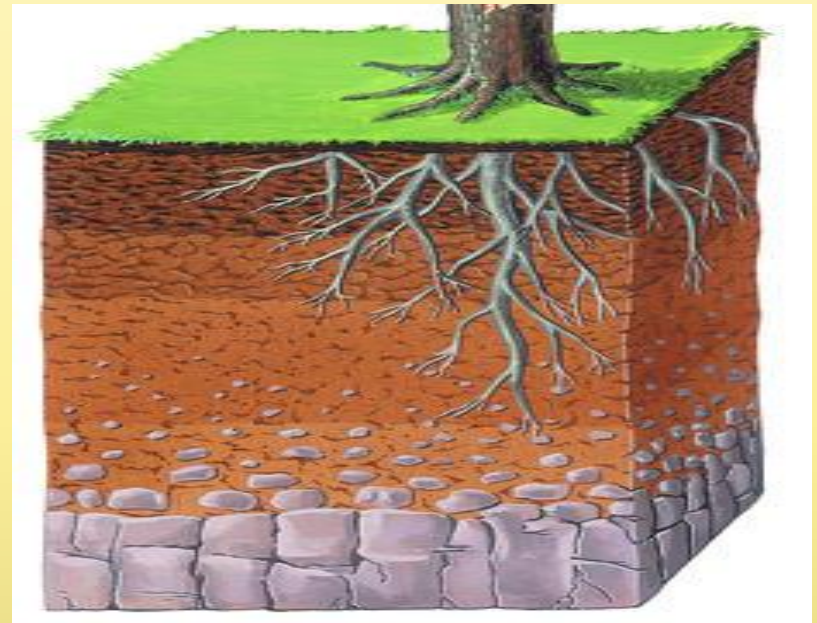

Bài 21

Lớp đất trên Trái đất

**BÀI 21: Lớp
đất trên
Trái đất**

1. Lớp đất trên Trái đất.

**2. Một số nhóm đất
chính trên
Trái đất**

BÀI 21: LỚP ĐẤT TRÊN TRÁI ĐẤT

▣ 1. LỚP ĐẤT TRÊN TRÁI ĐẤT

A. ĐẤT

- Dựa vào thông tin SGK và hiểu biết của bản thân, em hãy cho biết:
  - - Lớp đất là gì?
  - - Đọc thuật ngữ độ phì của đất
  - - Vì sao giun đất được ví như chiếc cày nông nghiệp?
  - - Để tăng độ phì cho đất chúng ta cần phải làm gì?

A. ĐẤT

- Đất là một lớp vật chất mỏng trên cùng của vỏ TĐ, có độ dày từ vài cm ở cùng đồng rêu vùng Bắc cực cho đến 2-3m ở vùng nhiệt đới nóng ẩm.

- - Đất có độ phì tự nhiên

B. THÀNH PHẦN CỦA ĐẤT

- HS hoạt động cặp đôi để tìm hiểu về tp của đất
- Em hãy đọc đoạn thông tin sau, trao đổi với bạn, gạch chân dưới các từ chỉ thành phần, nguồn gốc của đất?
- *" Đất có vai trò quan trọng đối với cs của con người, đặc biệt là trong hoạt động sản xuất nông nghiệp. Đất gồm 2 thành phần chính là khoáng và hữu cơ. Thành phần khoáng được hình thành do sự phong hóa của đá mẹ thành các hạt đất có kích thước khác nhau. Thành phần hữu cơ được hình thành do sự phân hủy các xác sinh vật tạo nên mùn cho đất và thường có màu sắc thẫm hoặc đen. Người ta thấy trong đất còn có nước và không khí."*

- " Đất có vai trò quan trọng đối với cs của con người, đặc biệt là trong hoạt động sản xuất nông nghiệp. Đất gồm 2 thành phần chính là khoáng và hữu cơ. Thành phần khoáng được hình thành do sự phong hóa của đá mẹ thành các hat đất có kích thước khác nhau. Thành phần hữu cơ được hình thành do sự phân hủy các xác sinh vật tạo nên mùn cho đất và thường có màu sắc thẫm hoặc đen. Người ta thấy trong đất còn có nước và không khí."

B. THÀNH PHẦN CỦA ĐẤT:

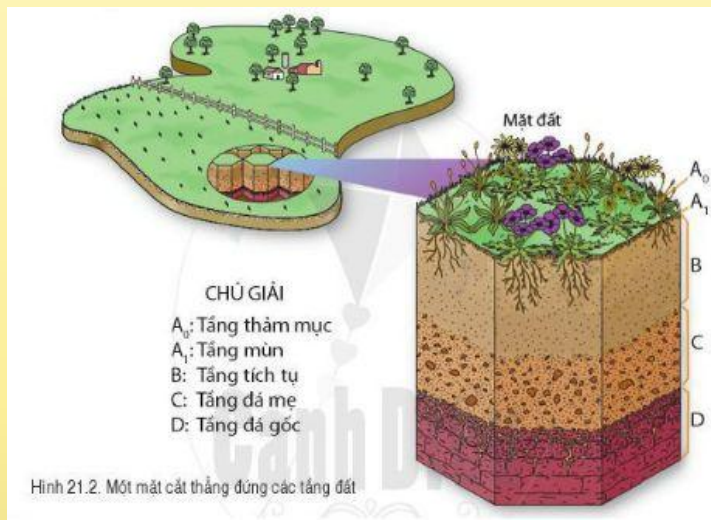
- Gồm 4 thành phần chính: Chất khoáng, chất hữu cơ, nước và không khí.

C. CÁC TẦNG ĐẤT:

- Dựa vào H.21.2, hãy cho biết:

- Kể tên các tầng tầng mặt cắt thẳng đứng các tầng đất theo chiều từ trên xuống?
- - Sự khác nhau giữa các tầng đất?
- - Tầng nào chứa chất mùn và có nhiều chất dinh dưỡng?

C. CÁC TẦNG ĐẤT:

- THEO CHIỀU THẲNG ĐỨNG TỪ TRÊN XUỐNG GỒM: TẦNG THÂM MỤC, TẦNG MÙN, TẦNG TÍCH TỤ, TẦNG ĐÁ MẸ VÀ TẦNG ĐÁ GỐC.

- MỖI TẦNG CÓ MÀU SẮC, THÀNH PHẦN, DẤU HIỆU NHẬN BIẾT KHÁC NHAU.

D: CÁC NHÂN TỐ HÌNH THÀNH ĐẤT

▣ Thảo luận nhóm

▣ HS thảo luận nhóm và điền vào phiếu học tập:

▣

<i>Nhân tố</i>	<i>Tác động vào quá trình hình thành đất</i>
Đá mẹ	
Khí hậu	
Sinh vật	
Các nhân tố khác	

D. CÁC NHÂN TỐ HÌNH THÀNH ĐẤT

Nhân tố	Tác động vào quá trình hình thành đất
Đá mẹ	Cung cấp các khoáng chất cho đất
Khí hậu	Ảnh hưởng đến sự phá hủy đá
Sinh vật	Cung cấp chất hữu cơ cho đất
Các nhân tố khác	Địa hình, thời gian cũng tham gia vào quá trình hình thành đất

3: MỘT SỐ NHÓM ĐẤT CHÍNH TRÊN TRÁI ĐẤT

□ Thảo luận nhóm

- :Dựa vào H.21.3 và thông tin trong SGK, em hãy hoàn thành bảng sau:

Khu vực	Vùng nhiệt đới	Vùng ôn đới
Loại đất chính		
Điều kiện hình thành		
Thảm thực vật đặc trưng		

Khu vực	Vùng nhiệt đới	Vùng ôn đới
Loại đất chính	Đất feralit đỏ và đỏ vàng	Đất pôtdôn và pôtdôn cỏ
Điều kiện hình thành	Nhiệt độ cao, độ ẩm lớn, quá trình phong hóa diễn ra mạnh	Khí hậu ôn đới lạnh lục địa
Thảm thực vật đặc trưng	Rừng nhiệt đới, cận nhiệt	Rừng lá rộng xen cây lá kim, rừng lá kim

HOẠT ĐỘNG LUYỆN TẬP

- Em hãy vẽ sơ đồ tư duy về thành phần và các nhân tố hình thành đất

ĐẤT

THÀNH PHẦN CỦA THỔ NHƯỠNG

Thành phần khoáng

Nước

Không khí

Thành phần hữu cơ

CÁC NHÂN TỐ HÌNH THÀNH ĐẤT

Thời gian

ĐÁ MẸ

KHÍ HẬU

SINH VẬT

Địa hình

Hoạt động vận dụng

Dựa vào nội dung đã học và hiểu biết của mình, em hãy sưu tầm tư liệu, thông tin liên quan đến những nhóm đất chính ở nước ta.

Nghiên cứu SGK và tìm hiểu trước bài. 23